

[Hartvig Frisch.]
 mentariske Forhandlinger —, have overholdt en fuldkommen uskreven Lov vedrørende konstitutionelle Forfatninger, nemlig den ikke at inddrage Kongens Person i Debatten. Og det ærede Medlem vil nu tage fejl, hvis han tror, at det er af personlige Grunde, jeg siger dette, jeg siger det af rent konstitutionelle og forfatningsmæssige Grunde. Naar det ærede Medlem ser hen til England og tænker paa, hvad der for ganske nylig er sket i dette Land, vil han paa den ene Side finde et Land, som, naar det drejer sig om Landets Forfatning, altid har vist, at ligegyldigt hvad denne Forfatning kunde komme i Konflikt med, har Landet i højere Grad end noget andet Land respekteret Forfatningen. Men paa den anden Side viser England, at man aldrig nogen Sinde, fordi det er et indskrænket Monarki, et konstitutionelt Monarki, blander Kongens Person ind i Debatterne. Jeg synes, det ærede Medlem skulde forstaa, at heri ligger der en mægtig Styrke for det konstitutionelle Monarki, og det hører med til hele denne Statsform, at man overholder denne uskrevne Lov.

Over for det ærede Medlem Hr. Elgaard vil jeg ganske kort sige, at han har misforstaaet de Ytringer, jeg fremkom med angaaende Socialisme og Liberalisme. Det ærede Medlem oversaa, saa vidt jeg skønner, at det var i Forbindelse med Skildringen af den faktiske økonomiske Verdenskrig, der føres og har været ført siden 1931, at jeg om de Foranstaltninger, som Landene overtages i denne Krigsførelse, sagde, at disse Foranstaltninger har intet med Begreberne Socialisme og Liberalisme at gøre. Men dette er ikke det samme som at sige, at Foranstaltninger i den indre Politik ikke i høj Grad kan have med disse Begreber at gøre. Hvad jeg talte om her, var Landets økonomiske Politik over for Udlandet. Jeg har villet gøre denne Bemærkning, for som det blev fremstillet af det ærede Medlem Hr. Elgaard, synes jeg ikke, det virkelig gengav, hvad jeg havde sagt. Men da vi jo ikke har Fortrykket, er vi — det erkender jeg — alle sammen noget vanskeligt stillet ved den Debat, vi fører, idet vi ikke har Mulighed for ganske koncist at slaa fast, hvad der er blevet sagt.

Jeg vil gerne knytte nogle Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Knud Kristensens Udtalelser. Det ærede Medlem vilde i sit Indlæg, saa vidt jeg forstaa, gøre et Forsøg paa at fremstille den Politik, Venstre har ført, som en Politik, der virkelig er ført med et bestemt Maal og udtrykkende be-

stemte Tanker. Hvis det nu var helt rigtigt, synes jeg, at dette Parti ved mange flere Lejligheder skulde have stemt paa en eller anden *bestemt* Maade, saa de havde sagt ja eller havde sagt nej, for det kan jo ikke nægtes, at et „Stemmer ikke“ meget vanskeligt udtrykker en bestemt politisk Tankegang eller et bestemt politisk Maal. Men jeg forstaaar jo nok det ærede Medlem og kan ogsaa give ham Ret, naar han siger, at Modsætningen mellem Venstre og Regeringspartierne er dybere end rene Ubetydeligheder; det er jeg ganske klar over, og det ærede Medlem maa i intet Øjeblik misforstaa mig saaledes, at der i mine Ord skulde have ligget noget om, at det ærede Medlems Parti skulde forlade de ganske særlige Synspunkter, Partiet har. Hvad jeg udtrykte min Forbavselse over, var, at Partiet Venstre, naar det drejede sig om Spørgsmaal, som i høj Grad maatte interessere dette Parti, paa Grund af sine særlige Vanskeligheder, hvad det nu kan være, praktisk talt var impotent, ikke havde Mulighed for at træffe en Afgørelse, ikke havde Mulighed for at tage et Standpunkt og heller ikke for at gaa ind i en Forhandling og kunne komme til et Resultat. Det var dette, jeg betegnede som karakteristisk for den Periode, vi lige har passeret, efter at Flertallet er skiftet i Landstinget, og hvor Venstre aabenbart ikke har fundet sin Arbejdsform, ikke har formaaet at skabe det, der paa os andre kunde virke som en tydelig og klar Politik, hvormed man vil noget og ogsaa vil noget reelt. Jeg synes, at de Ting, det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen udtrykte, var meget teoretiske; jeg er jo ganske klar over, at Venstre i Øjeblikket kan krybe ind i saadan en Slags liberalistisk Konkyllie, kan fuldkommen skjule sig i disse liberalistiske Irgange, skjule sig for sig selv og for Verden ved stadig væk at ville tage liberalistiske Standpunkter og derfor afvise Part i de reelle Ting, der sker. Det var over for dette, jeg bemærkede, at den Handelspolitik, som Partiet Venstre ønsker at føre, og som det f. Eks. ved sit Valutaforslag gav Udtryk for, intet har med liberalistisk Tankegang at gøre. Den er i sig selv i høj Grad et aktivt Led i den økonomiske Krig, der føres, og jeg vil ogsaa tænke mig, at det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen med sit skarpe Hoved vil erkende, at disse Foranstaltninger, truffet til Fordel for Afsetningen af Landbrugsprodukter og sigtende paa en Række Omraader ud over Landbrugsprodukterne, intet har med Liberalisme at gøre. Derfor tror jeg, at det ærede Medlem før eller senere maa finde ud